

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
 Helyben: Vidéken:
 Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
 Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 60 "
 Negyed évre . . . 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
 jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
 Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 30 fillér. —
 Minden további szó 2 fillérrel több. — Nyilttéri közle-
 mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
"Pannonia" könyvkereskedés
 Baross-utca 74. szám.
 Ahová mindenemű küldemény címzendő.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

I. évfolyam

1904. November hó 20.

2-ik szám.

Függő tervek.

Mostohául bánik ez az esztendő az ország szegény népével, százak és ezrek lőnek földönfutóvá; a nyomor és inség kétségbeesett jajkiáltása hangzik mindenfelé. A leégett falvak lakosságának szomorú sorsa s az idejéi silány termés és drágaság miatt kenyér nélkül maradt munkásnép százezreinek kínos vergődése remegtet meg az emberbaráti szíveket.

A hirtelen beállott szigorú tél csak növeli a szegény ember aggodalmait. Mintha nem akarna már betelni a szenvedések mértéke, mintha a természet is siettetné a megpróbáltatások nehéz napjait, oly gyorsan borította be hótakarójával a földet s a szegény munkásnépet beszorította azokba a rideg, zuzmarával borított lakásokba, amelyekben kirívóan domborodik ki az élet kinszenvedése.

A sors kegyetlen csapásai s az idejéi rossz termés vármegyénk s városunk lakosságát sem kímélték meg. Száz és száz családot taszított nyomorba a tüzek pusztítása. Városunk szegény lakossága a korai drágaság miatt a munka idején is csak napról-napra tudta megkeresni kenyerét s így a tél beálltával elviselhetetlen súlylával nehezdednek rá a nélkülözések és szenvedések terhei.

Ilyenkor, a rossz időben, amikor alvóra tért a természet s megszűnik a munka, sokkal élénkebben áll előttünk s sokkal nagyobb arányokban látjuk meg a szegény nép nyomorát, mint a munka idejében, amikor több a megélhetés módja s foglalkozást találnak a munkáskezek és bár véres verejtékük árán, de megkereshetik családjuk és gyermekeik számára a mindennapi kenyeret.

Ha körültekintünk városunkban, nem kerülheti el figyelmünket az a szomorú jelenség, hogy szegény népünk száma aránytalanul nagy, a koldusok százai nyújtják ki kezeiket és

hívják ki az emberbarátok könyörületét. Szánalmat keltve, dideregve jelennek meg hetenként az ajtók előtt, hogy a jó szívek adományából tengessék siralmas életüket. De azért szegényügyünk még mindez ideig rendezetlen; hatóságaink összes intézkedése abban áll, hogy hetenkint szét osztatja a város évi költségvetésébe a szegényügy rendezésére felvett összeget, ami a jelenlegi rendszer mellett egyáltalán nem elégséges arra, hogy a koldulást megszüntesse; ez okból azután a szegények ellátása áthárul a társadalomra. Évről évre, amikor a város szegényeinek nyomora elviselhetetlenné válik, rendszerint a társadalom áldozatkésziségre apellál a város s az emberbaráti nemesszívűséghez fordul segédlemért, hogy a bajon némileg is segítsen.

Büszke önteltséggel kérkednek városunk haladásával és fejlődésével, milliókat költenek el a modern berendezkedésre, a nagyszabású alkotások rohamosan követik egymást s bámulatra keltik a világot, de a legszükségesebb intézmények létesítése elmarad, azokkal senki sem törődik. A pompa, fény és uri mód mellett ott van a nyomor és szegénység. Kirívó ellentétek helyezkednek egymás mellé, mintha figyelmeztetni akarnák a halandó emberiséget, hogy az áldozatok hozatalának nincsen vége. Nem akarunk gáncoskodni, ne értsen félre bennünket senki. Az alkotások létesítéseinek szükségét elismerjük, de nem mulaszthatjuk el, hogy azokat az ellentéteket szembe ne állítsuk és azokra a szélsőségekre rá ne mutassunk, amelyek az adózó polgárság óriási megterhelésével létesített nagyszabású alkotások és a szegényügy rendezetlensége és egyéb, rég óhajtott intézmények megvalósításának elodázása között fennállanak.

Még mindég nagy tervek megvalósításán török a fejüket a városháznál az emberek, a Vághajózás, huszárkaszárnya, méntelep s tudja az ör-

dög mi mindenfélével kötik le a közönség figyelmét; a rég megoldásra váró feladatok azonban függőben maradnak. Ujabb és újabb tervekkel állanak elő, mintha a sürgős kérdésekről akarnák a figyelmet elterelni. Nem kicsinyeljük a tervek felvetett fontosságát, csak a mulasztásokra akarjuk a közfigyelmet felhívni, különösen a szegény ügy rendezésére, amely hét óta van szőnyegen, de egy lépéssel sem haladt előre. Hét évvel ezelőtt megkezdték e kérdésben a tanulmányozást, de annak eredményét még ma sem látjuk.

A társadalom humanizmusa, a jótékony egyesületek nemeslelkűsége, a női szívek meleg érzése a rendelkezésre álló módon igyekeztek enyhíteni a szegény nép nyomorúságán s lehetőleg orvosolták a bajokat, azonban a szegény ügy rendezését az ő áldozatkészégük és fáradozásuk nem képes elérni.

A szegény ügy rendezése és a koldulás megszüntetése a városnak elsőrendű feladata, csak hatósági intézkedésekkel és egészséges alapokon nyugvó szabályok alkotásával lehet a kérdést megoldani.

A mai állapot megszüntetése és a kérdés végleges rendezése ép oly fontos és sürgős dolog, mint a többi, a közönség közé vetett nagy tervek megvalósítása, amelyek keresztül vitelét maga elé tűzte a város.

A dologház felállítása sokat segítené a koldulás megszüntetésén. E célra meg van a szegényház, vagy a volt női kórház épülete. Igaz ugyan, hogy ennek berendezéséhez is pénz kell, de hát a tények azt bizonyítják, hogy pénzt tudnak nálunk teremteni mindenre, csak erre nem. Pedig hát e célra nem is kellene sok áldozatot hozni, mert hiszen amibe most kerül a szegény ügy, annak ésszerű felhasználásával is sokat lehetne keresztül vinni.

Közegészségügyi, közérkölcsei és közbiztonsági tekintetek is sürgetik a

"PANNONIA"

KÖNYVNYOMDA

képeslevelezőiap kiadó-
 vállalat. antiquarium. —
 könyv-, papir- és írószer
 kereskedés.

KOMÁROM
 Baross-utca 74. szám.

Könyvnyomdánk

készít elegáns névjegyeket, eljegyzési és minden egyéb családi jelentéseket, kereskedelmi nyomtatványokat, műveket, alapszabályokat, hivatalos nyomtatványokat és szabályrendeleteket.

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

szegényügy rendezését, mert minél nagyobb a nyomor, minél nagyobb a szegény emberek száma, annál nagyobb veszély fenyegeti a társadalmat. A szegény nép gondozása oly szociális munka, amely a társadalom fejlődésének elengedhetlen feltétele.

A jelen viszonyok és az élet drágasága között a legnagyobb aggodalommal nézünk a tél elé: szegény népünk nyomorát el sem tudjuk képzelni, nagyon féltjük, hogy sem a népkonyha, sem a társadalom jószivűsége nem lesz képes megszüntetni az inaséget, mert városunk polgársága a közterhek mellett nagyobb társadalmi adót el nem viselhet.

A függő kérdések között van a főgymnasium felállítása is. Ugy látjuk, hogy a nagy tervek között ez is sutba került. A társadalmi akció, amely a múlt évben megindult s amelytől polgárságunk olyan sokat remélt, semmi eredményt sem mutat fel. A lelkesedés lelohadt s a kérdés a napirendről lekerült. Már pedig nemcsak közművelődésünk fejlődésének, de városunk anyagi felvirágzásának egyik leghatásosabb tényezőjeként kell tekintenünk a főgymnasiumot. Ez a kérdés holmi kicsinyes érdekek előretolásán hajtorást nem szenvedhet. Ép az oly fennen hirdetett nagy átalakulások s a forgalmi és közlekedési eszközök mellett önkénytelenül is arra kell törekedni városunknak, hogy oly kereset forrásokat nyújtó intézmények létesítsenek, a melyek a lakosság megélhetését biztosítják.

Eddig csak a közterhek fokozásában mertültek ki az erők, most azonban már nagyon is elérkezett a komoly irányu s a nép jólétét és boldogulását előmozdító munka ideje.

Lássuk tehát, vajjon városunk ügyeinek intézésénél a közjólét előmozdítása vagy az egyéni érdekek játszák a főszerepet?

A szövetkezetekről.

Az egyesülésben rejlő erők felismerésével, a kölcsönösség elveinek térhódításával és a takarékosabb rejlő közgazdasági előnyök jelentkezésével mind szélesebb tért von be a szövetkezetek hálózata. A humanizmusra és az önszorgalomra fektetett szövetkezetek alakulása és működése annyira kiterjedt immár az ország minden részére, hogy nemcsak a nagyközönöség, de a törvényhozást is foglalkoztatják.

Mint minden emberi alkotás és társadalmi intézménynél, úgy a szövetkezeteknél is a fejlődés folyamata alatt újabb és újabb oly jelenségek merülnek fel, a melyek az intézmény működését szabályzó törvényeknek módosítását s a tényleges viszonyokhoz való alkalmazását teszik szükségessé. Eme törvényeknek célja nagyon természetes az emberi jogok és az emberi szabadság minél nagyobb biztosítása, viszont a tapasztalt visszaélések megszüntetése, mások sértett jogainak megvédése.

A hazánkban az utóbbi időben alakult nagy számu szövetkezetek működése körül a gyakorlati életet és czélrészlegi szempontokat tekintve olyan tapasztalatokra jutott az állam kormányzat, a melyek bizonyosságát adják, hogy az eddig fennálló törvényes szabályozás nem felel meg sem a szövetkezeti eszme szellemének sem a kereskedelem és közönöség érdekeinek s hogy a törvény módosítás szükségére van utalva.

Ezen tapasztalatok folytán a szövetkezetekről szóló törvényjavaslat utjonnan átdolgozott tervezetével a kereskedelmi és iparkamara a legközelebbi közgyűlésen behatóan fog foglalkozni. Nem mulaszthatjuk el tehát mi sem, hogy a kamara javaslatának főbb irányelveit ismertessük s a szövetkezetek közhasznú avagy elfajult állapotukban károsá válható működésére is rámutassunk.

A hitelszövetkezetekről, amelyek máris tulságosan elszaporodtak s a melyek gyakran egyes kizsákmányoló czéljaira szolgálnak ezuttal nem beszélünk. Míndegyik a takarékosági hajlam növelésére "a vagyoni gyarapítására és az önszorgalomra alapítva létesítést" sok azonban ettől eltérve egységes kapzsiságának esik áldozatul s a szövetkezet czégére alatt üzi a leggaládabb uszortát. A vidéki szövetkezetek, a melyek egy nagyobb területre terjesztik ki működésüket s a kis gazdák és iparosok hiteligényeinek kielégítésében fejtik ki csupán tevékenységüket, csak áldásosak lehetnek.

Ezekre tehát nem is terjeszkedünk ki

részletesebben, annál inkább foglalkozunk a fogyasztási szövetkezetekkel, a melyeknek jó része épen nem szolgálja azt a czélt, a melyet *bevallottam* maga elé tűzött. Sem olcsóbb sem jobbat nem szolgáltatnak mint a kereskedők, egyik másik ép úgy hitelt vásárolja be a közvetítő kereskedőnél áruát, mint bármelyik kereskedő. A kezelési és felügyeleti s egyéb költségek pedig még drágábbá teszik az árukat, mint annál a kereskedőnél, aki maga látja el üzletét. Az alkalmazottaktól, a kik megélhetésükre elégséges díjazásban nem részesülnek, azt a gondos takarékoságot, az áruk épségben tartását sem várhatjuk oly mértékben, mint az üzletfeleinek és fogyasztóinak megtartását féltékenyen őrző kereskedőtől.

Nem vagyunk a fogyasztási szövetkezetek ellenségei, sőt szívesen támogatjuk azokat, ha a tagjainak, illetve a közönöségnek érdekeit szolgálják, de a gyakori visszaélések és rejtett czélok szolgálata a közönöség rokonszenvét általában lehűtötte a szövetkezetek iránt.

Az újabb törvénytervezet is figyelmen kívül hagyta azokat a tapasztalatokat, a melyek világítanak a szövetkezetek alakítására, midőn főczéljuk, a közvetítő kereskedelem megszüntetése. E hiányra a kereskedelmi kamara is rámutat.

"A mily helyesnek és jogosnak tartjuk a fogyasztó közönöségnek azt a törekvését, hogy áru, a különösen *élelmi és háztartási szükségleteinek beszerzése czéljából az önszorgalom s a kölcsönösség alapján* szövetkezetekben tömörülhessen, époly határozottan elítéljük azt a kivétel, kedvezményezett, sőt törvényellenes állapotot, melyet a fogyasztási szövetkezetek mutatnak. A míg a szövetkezetek törvényes alapokon állanak s a *szabadverseny elvének örvényesülése* mellett törekcsenek tagjaiknak vagyoni előnyt biztosítani, sem fennállításuk sem tevékenységük ellen nem emelhetünk kifogást; de határozott állást kell foglalnunk oly törekvések ellen, melyek a szövetkezeti tagok jólétét alárendelt czélnak tekintve, a politika és fölkészeti ellentét kiképzésével odatendálnak, hogy a vidék *kereskedő osztályát tökre tegyék*." A törvénytervezetből azonban hiányoznak azok a biztosítékok, a melyek a fogyasztási szövetkezetek helyes és törvényes mezejbe való működésének s kizárólag a népjólát előmozdításának mint főczéljának biztosítékait képezik.

Amíg a fogyasztási szövetkezetek által a kereskedelem megbénítására törekcsenek, akár politikai vagy fölkészeti propagandát üzhatnak, addig a kereskedelmi élet terén nem fejlődhetik ki az az egészséges és egyelő fegyverékkel vívott verseny, melynek egyedüli jogos feltétele:

KOMÁROM ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Álmomban... ☆☆☆

Álmomban, mint ébrenlétben,
Elöttem vagy szüntelen.
Édes üdvöm, egyetlenem,
Tied, tied szerelmem...

Hosszasan elnézegetem
Bűbajos szép képedet —
S nem tudom mért? — szemelmből,
Kicsordulnak a könnyek...

... Csitt te könnyű, te fájdalom!
Ne kínozd a szívemet —
É mig dobog: hadd álmodjék,
Boldogságot, szerelmet...

Ágy... ≡

Tavasszal szeretnék meghalni kedvesem
Mikor rózsát fakaszt a fényes napsugár;
S bűbajos csattog virágos berekben,
Forró szerelméről a picit csalóány.

... Ily ragyogó napon, a te karjaidban,
Tomjás ajkamon égő ajakkaddal,
Vénemmel pihogó kábelben:
... nek én, meghalni kedvesem!

... Nem — nem lenne hosszú, hideg sír éjjele,
Vég nélkül álszodnék szerelmeünkről benzar, —
S mikép álmom: örökké tartana,
Szerelmes szívemnek bűbajos tavasza...

Szeretlek...

Szeretlek a tavasz mámoros hevével
Szeretlek az ősznek szelid melegével...
Szeretlek lángolón, démoni erővel —
Soha el nem múló, édes szerelmemmel!

Jánosy Károly.

Szabadulás a török fogságból.

Elbeszélés Komárom multjából.
(Folytatás.)

— Akkor nem volnék itt; de hát mi is nekem három rongyos csausz, csak a fél fogamra való.

— És hogy fogtad el őket?

— Elfogtál csak az egyiket sikerült, mert a mikor buzogányommal közibük csaptam, hát kettő anynyira megrémült, hogy menten a vízbe ugrott s oda is vészett.

Hát a harmadikkal mi történt?

— Azt úgy fejbe költintottam, hogy men-

ten összerogyott; hamarosan megmozdítottam s egy levelet találtam nála, azt magamhoz vettem, aztán, hogy ne kínlódjon soká, azt is a vízbe dobtam.

— Hól van az a levél?

— Ott van, hadnagy uram, — felelte s hiuz s egy zsinóron függő pergamentekereset húzott ki a kabátja alól és átgyújtotta Tóth Boldizsárnak.

Az izgatottan kapta kezébe s rögtön föl akarta szakítani.

— Megálljon, hadnagy uram! — kiáltott rá a hiuz meghökkenve.

— No mi lélt, hogy ugy elsápadtál?

— A fejemmel játszom hadnagy uram, ha azt a levelet kegyelmed törli föl.

— Nem értelek, — szolt, tágra nyílt szemekkel bámulva rá a hadnagy.

— Ez még rejtélyesebb válasz előttem, — felelte a hadnagy.

— Tessék csak ide adni azt a levelet, érteni kell ahhoz, hogy az ember ugy törje föl, hogy észre ne lehessen rajta venni, hogy már előbb elolvasták.

A hadnagy visszaadta neki a levelet a hiuz oly ügyesen bontotta föl, hogy cseppet se sérült meg.

minél jobb minőségű árut lehetőleg olcsón beszerezni.

Egyenlőtlen fegyverek állanak szemben, a midőn a dohány elárutási és italmérési engedélyek adatnak a fogyasztási szövetkezetek részére, mert ezek elárutását illetve kiszolgáltatását nem tagok részére is eszközölhetik.

Az ország kereskedelmi fejlődésének vet gátat a fogyasztási szövetkezetek alapszabályainak azon gyakorlatba vett intézkedése, a mely szerint a tagok bírsággal, vagy kárpótlással kényszerítettnek arra, hogy szükségleteiket a fogyasztási szövetkezetnél szerezzék be. Ez a fogyasztó érdekeit is sérti, mert így a rosszabb cikket is drágábban kénytelen megvásárolni.

Homlok enyest ellenkezik a szövetkezeti eszmével s módosításra szorul a törvénytervezetnek a kamara által is kifogásolt azon intézkedése, hogy a szövetkezeti boltok oly árukat is adhassanak el, a melyek nyílt boltokban nem kaphatók, vagy gyors romlásnak vannak kitéve. Hiszen ha ez megállhatna, a szövetkezeti boltok teljesen korlátlan kereskedést üzhetnének s tekintve, hogy kedvezményeket és előnyöket élveznek, az egészségkereskedelmi életet tönkre tehetnék: már pedig ennek az országnak életkérdése, hogy kereskedelme is fejlődjék. Neveltséges és ellenkezik az egyéni szabadság fogalmával, hogy a fogyasztási szövetkezetek anyagi kényszer alá helyezik tagjaikat, a midőn szükségleteiknek a fogyasztási szövetkezetből való beszerzésére kötelezik, ellenben pedig nem tagok részére is kiszolgáltatnak árukat.

A kereskedelem, a fogyasztási szövetkezetekkel szemben, a verseny szempontjából általában hátrányban van. A kereskedőnek ugyanis évek hosszú során át fáradságos és becsületes munkásságra van szüksége, hogy a fogyasztó közönséget a maga részére megnyerje. A kifejlődött versenynél fogva nagy körültekintéssel, figyelemmel és jó áruk lehető előnyös árak mellett való kiszolgáltatásával szeresheti meg vásárlóit s ugyancsak kell dolgoznia, hogy tisztességes megélhetését biztosítsa. Am a szövetkezetek megalakulásuk alkalmával kész vásárlókkal rendelkeznek s e mellett előnyökben és több oldalú támogatásban részesülnek, mint a magára hagyatott kereskedő, a kinek a nagy üzleti versenynyel szembe kell szállania.

A szövetkezeteknek oly nemű megszorítása tehát legkevésbé sem irányul a szövetkezetek alakulása ellen, hogy a nem tagoknak való elárutásától tiltatnak, mert hiszen, ha a szövetkezet olcsóbb és jobbárukat tagjainak mint a kereskedő, ezzel azt éri el, hogy a nem tagok is belépnek a szövetke-

zetbe és így tagjainak száma szaporodik s erőben is növekedik.

Ha egészséges alapokon létesül valamely szövetkezet s a kölcsönösség elveire fekteti működését, akkor szolid kereskedőinknek nincs okuk félni a versenytől, mert egyszerű életmód mellett ők is képesek a fogyasztó közönség igényeit kielégíteni; általános szükségletet képez tehát, hogy a szövetkezetek elfajulásától a népet és a kereskedőt egyaránt megvédelmezze a törvény.

H i r e k.

— **Felhívás előfizetésre.** A „Komárom és Vidéké”-re ezennel előfizetést nyitunk. Nem élünk hangzatos jelszavakkal, lapunk az igazság és közérdek szolgálatában kívánja betölteni hivatását. A részünkre előlegezett bizalom pedig kétszeresen fog bennünket a hazafias munkásságra serkenteni.

Előfizetési árak:

	helyben	vidéken
Egész évre	4 K	5 K 20 fill.
Fél „	2 „	2 „ 60 „
Negyed „	1 „	1 „ 20 „

Az előfizetési díjakat a pontos cím megjelölésével kérjük lapunk *kiadóhivatalához* mielőbb beküldeni, hogy a lap szétküldése akadályokba ne ütközzék.

— **Több előfizetőhöz.** Tisztelettel értesítjük ezuton is mindazokat, akik a „Komáromi Hírlap” ez évi előfizetési díját december végéig beküldötték, illetve ez év utolsó negyedére is előfizettek, azoknak, — a mennyiben a jelen negyedre eső összeg visszatérítését nem kívánják — ennek fejében a Komárom és Vidékét fél évre vagyis 1905 évi márczius hó végéig minden díj nélkül fogjuk pontosan megküldeni. *Szerkesztőség.*

— **Erzsébet napja.** Kegyeletes érzéssel tartja meg évről évre a magyar nép Erzsébet királyné neve napját. Tegnap, november 19-én városunk iskoláiban is szüneteltek az előadások s kegyeletes megemlékezéssel ünnepelték meg a napot. A szt. András templomban pedig gyászistentisztelet volt.

— **A bíróság köréből.** A győri kir. ítélőtábla elnöke *Szentkirályi* Sándor győri kir. járásbírói díjtalan joggyakornokot a győri kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká kinevezte.

— **Czimadományozás.** A király Mészöly Lajos győri kir. ítélőtáblai bírónak saját kérelme folytán történt nyugalmaztatása alkalmából hű és buzgó szolgálata elismerésül a kuriai bírói címet díjmentesen adományozta.

— **Felvétel az ügyvédek lajstromába.** A győri ügyvédi kamara Petrovics László ógyallai lakos ügyvédet Ógyalla székhelylyel az ügyvédek lajstromába felvette.

— **Egyházi hir.** Vaszary Kolos hercegprimás, Takács György rk. s. lelkészt Budaörsről hasonló minőségben Udvardra helyezte.

— **Gyászhir.** Komárom vármegye egyik nagy nevű családjának hirneves tagja költözött el az élők sorából. Szomori és somodori Pázmándy Géza földbirtokos, vármegyei bizottsági tag 51 éves korában Parnak pusztán elhunyt. A boldogult Pázmándy Dénesnek, az országgyűlés képviselőháza első nagy nevű elnökének fia s Pázmándy Dénes volt orsz. képviselő és a komáromi függetlenségi párt jelöltjének testvére volt. A Pázmándy-család amelynek méltó sarja volt mindenkor büszkesége a vármegyének, Nemcsak a vármegye közéletében, hanem Magyarország történetében is kiváló szerepet tölthettek be mindenkör. Pázmándy Géza is korán megszerezte az ügyvédi oklevelet s szellemes és kiváló műveltségű férfiú volt és tevékeny részt vett a vármegye közéletében, néhány év óta azonban visszavonult birtokára s gazdálkodással foglalkozott és családjának élt. Halála széles körben igaz és mély részvétet keltett. Temetése hétfőn Kömlődön ment végbe, ahol a családi sírboltba ősei mellé helyezték örök nyugalomra. Gyászoló özvegye s több gyermeke siratja.

— **Rendjel viselési engedélyek.** A király megengedte Solymossy Ödön báró országgy. képviselő, nagybirtokosnak, hogy a Ziskay Johannista-rend lovagkeresztjét, — Ziskay Antal kir. tanácsos, a győri ügyvédi kamara elnökének pedig, hogy a szt. Gergelyrend közepkeresztjét elfogadhasák és viselhesék.

— **Katonai kitüntetés.** A király Knobloch Vilmos a 6-ik vartüzérezred 1. osztályu századosának, mint a katonai iskola tanítójának kitűnő szolgálatai elismerésül a katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Egyesületi élet.** Nálunk, ahol az egyesületi élet lanyhasága a társadalmi élet tespedésének szomorú bizonyágát nyújtja, jól eső örömmel látjuk az ifjúságnak a társas élet felelevenítésére irányuló s az önművelődést és ismeretterjesztést célzó nemes törekvését és munkálkodását. Mint a sivatagban tévelygőre a zöld pázsit, vagy a szomjuhozóra az üdítő forrás, oly hatást gyakorol társadal-

— Most már elolvashatja kegyelmed is, — szolt mosolyogva s ismét átnyújtotta neki.

A hadnagy bepillantott a levélbe, aztán fanyarul mondta:

— Jaj, fiam, ha én törökül tudnék, hisz ez az első betűtől az utolsóig törökül van írva.

— No hát elmondom én, hogy mi van bene, — válaszolá a húz.

— Hát honnan tudod, ha még nem olvastad?

— Dehogyan nem, mindjárt ott a kompp mellett elolvastam s csak azt akartam megmutatni, hogy mily ügyesen tudtam leragasztani.

— Ördüngös fickó vagy, — mormogta a hadnagy.

— Az van abban a levélben, hogy Abdurrahmann budai pasa holnapután fényes kísérettel Érsekújvárra indítja a leányát, a huriszép Mirmaht, a vőlegényéhez, Szinán béghez, a nagyvezér fiához.

— Ah, hisz ez nagyszerű! kiáltott föl örömeiben a hadnagy.

— Persze, hanem ennek a levélnek még ma Érsekújváriban kell lennie, hogy valami

jó fogást csinálhassunk, — felelte a vakmerő kém.

— De hogy juttassuk oda?

— Bizza csak rám, hadnagy ur, majd bejuttatom én; gondoskodtam én már erről. Mielőtt a csauszt a vízbe dobtam, lehuztam róla a ruhát.

— Az ördög se járna túl a te eszeden, — szolt nevetve a hadnagy.

— Kegyelmed pedig készüljön, mert ha elfoghatja a budai pasa leányát, megkerül a fia is, meg a huga.

— Tyűh, akkor aranyba foglaltatlak, te ördüngös fickó.

Ezt már alig hallotta a kém, mert kisértett s a csausz ruhájában elvitte a budai pasa levelét a bégnek.

A hadnagy rögtön a várnagyhoz sietett s portyázásra háromszáz lovaszt kért tőle.

Szürkületkor aztán elindult velök s a sekély vizű Zsitva-folyó mellett egy sűrű nádasba rejtett kétszázötven embert, míg ötvennel átgázoltatta a folyót s a tulparton állította lesbe, hogy majd a kellő pillanatban nagy zajjal törjenek át rajta s a meglepett török kíséret

azt higgye, hogy legalább is vagy tíz zászlóalj magyar támadta meg őket.

A nádasba csak úgy juthattak be, hogy leszálltak lovaikról s a mocsaras kiöntések közé bevezették lovaikat, aztán belül jó nagy térségen learatták a nádat, hogy ne akadályozza őket a kitörésben.

A lovak nyugodtan álltak a mocsaras vízben, de a lovasoknak sehogy se volt inyükre a várakozás, mert térdig gázoltak a sárban.

Tóth Boldizsár a nádas előtt állott és szívszorongva várta, hogy mikor füttyentenek a kémszemlére kiküldött lovasok.

Ugy dél felé aztán éles füttyentések hallatszottak s a lovasok kantárszáron vezetve lovaikat, visszatértek az országútról s jelentették a hadnagynak, hogy jönnek a budai törökök.

— Lóra, vitézek! — szolt hátra a türelmetlen lovasoknak a hadnagy s azok egy szempillantás alatt fölpattantak lovaikra.

(Folyt. köv.)

munkra az ifjúsági élet lüktetése. Az ifjúságra hárul nálunk a feladat, hogy városunk társadalmi életébe pezsgő eleven életet vigyen be. A Kereskedő Ifjak Egyesülete, de különösen annak fáradhatlan buzgalma főtájkára *Gruber Lőrincz* meg is kezdte e téren a munkát. Vasárnap este igen szép számú közönség előtt az egyesület helyiségében szabad előadást tartott a váltó természetéről és annak a kereskedelmi életben elfoglalt nagyfontosságú szerepéről. Nemesak az egyesület tagjai, de a szép számú közönség is nagyfigyelemmel és élénk érdeklődéssel kísérték a tanulságos szakszerű előadást a melyben az előadó bő ismerettel és szakavatottsággal ismertette tárgyát. A közönség tüntető tapsal adott kifejezést elismerésének az előadásért. Az ily közhasznú előadások bizonyára nagyban fokozzák az egyesület iránti érdeklődést és annak felvirágzására vezetnek.

— **Névmagyarosítás.** A m. kir. belügyminiszter *Schneider Franciska* gyermekelyi illetőségű vértesszőlári lakos családi nevének „Radai”-ra. — *Kiskoru Ganz Margit* tatai illetőségű parkányi lakos vezeték nevének pedig „Dombosi”-ra kért átváltoztatását megengedte.

— **Czégjegyzések.** Komárom város és vármegyében a czégjegyzékbe a következő czégek vétettek fel. *Weisz Herman* fűszerkereskedő Tata. Komáromi nádszövő ipar, *Bisobritz és Politzer* Komárom. *Winternitz* Testvérek, kereskedők. Tata. Komáromi földhiteles és forgalmintézet *Lakatos Lajos*. *Fiedler János* lenfonógyáros és *Kohn Adolf* bizományos és ügynök, Komárom.

— **Hídvám kedvezmény és a vállalatok.** Ismeretes dolog, hogy az „Első Komáromi Körkemence-Vállalat”-részére, amely vállalat városunk építésére csak kedvező befolyást gyakorol, a város közgyűlése a vágduna hídon úgy a terhes, mint az üres kocsiakra a felvándíj kedvezményt megadta, a tulajdonosok magánfogataira és a vállalat munkásai részére a teljes vámentességet engedélyezte. A versenyvállalatok közbevetett kérvénye folytán ez ügyben a győri kereskedelmi és iparkamara megbízottjának bevonásával az érdekeltek és a város között tárgyalások indultak meg, a melynek folyamán oly megegyezés jött létre, hogy a város az összes téglagyárakat egyenlő elbánásban részesíti. A kamara e hó 3-án tartott közgyűlésében az ügyre vonatkozólag hozott határozatában azon véleményének ad kifejezést, hogy az „Első Komáromi Körkemence-Vállalat” részére engedélyezett hídvámkedvezmény nem szállíthatja le a vállalat szolgáltatását nagyobb mértékben, mint a mérvben a többi versenyző téglagyárak, nevezetesen az *István téglagyár* s az egyesült téglá és cementgyár nyergesujfalusi téglagyára Komárom város javára kövezetvám címén adózik. Miután pedig az utóbb nevezett téglagyárak kövezetvámot fizetnek, a körkemence vállalat pedig nem, ennél fogva csak oly mérvű hídvámkedvezmény engedélyezhető részére, hogy az a többi vállalat által fizetett kövezetvámval egyenlő legyen. Indokolja ezt azzal is hogy a versenyvállalatnak itt nincs telepe s kivételes kedvezményre e címen nem tarthat igényt, míg az itteni vállalat azon előnnyel is bír, hogy a midőn amazoknak szállítási költsége 10 K illetve 8 K 60 fillérbe kerül a Komáromi Körkemence Vállalat kiadása 3 K 60 f. Ez okból azt javasolja, hogy a hídvám a többi vállalat kövezetvámjával egyenlő összegben állapítsák meg. Jóllehet a város a hídvámkedvezménnyel bizonyos áldozatot hozott, határozatának meghozatalánál azonban csak az itteni vállalatok megszilárdításának célja vezethette, és e tekintetben önkormányzati szabadságából folyólag tetszés szerint rendelkezhetnek. Nagy tévedésben van azonban a kereskedelmi kamara ítéletének kimondásában, midőn az egyenlő elbánást hangoztatja, mert tekinteten kívül hagyja, hogy az *István és nyerges ujfalusi téglagyár* nem járul semmivel Komárom város közterheinek viseléséhez, sem e város munkás népének megélhetéséhez és ez uton a forgalom növeléséhez, holott az itteni vál-

latat nemesak munkát ad a szegény népnek, hanem munkásai itt költik el keresményüket s mint fogyasztók részt vesznek a közterhekben. A gyárak és vállalatok támogatásának ép ezek képezik indokait. Azok az idegen vállalatok, a melyek nálunk csak üzleti nyereségre számítanak s anyagjuk árát máshol költik el különös és hasonló kedvezményeket joggal nem igényelhetnek. Komárom város egyáltalán nincs abban a helyzetben, hogy idegen vállalatok üzleti érdekeiért anyagi áldozatokat hozzon.

— **Törölt czégek.** A czégjegyzékből legutóbb a vármegye területén fennálló czégek közül: *Láng és Weisz* fűszerkereskedők és *Raditz Zsigmond* tatai kereskedők czégei töröltek.

— **Uj vásárbeosztás.** Tarján község kérelmére a vásártartó községek hozzájárulásával a kereskedelemügyi miniszter 58759/904. sz. leiratával megengedte, hogy Tarján községben a minden év márczius hó 31-re eső országos vásár ezentúl állandóan márczius hó 31-ét magában foglaló héten, hétfőn, a május hó 18-ára eső országos vásár május hó 10-két magában foglaló hétfőn, — az augusztus hó 4-ére eső hó 6-ára eső országos vásár október hó 18-át magában foglaló héten hétfőn tartassék meg.

— **Ifjúsági élet.** A Komáromi Iparos Ifjúság Önképző Egyesülete, a mely egy társadalmi, mint társaséletünkben mindenkor tevékeny munkálkodásával tünt ki s az egyesületi élet élénkítése körül szép sikereket mutathat fel, a közművelődés előmozdítása és tagjainak önképzése, nemkülönben társas érintkezése céljából a téli hónapokban nádor-utcai saját helyiségében estélyeket rendez. Az estélyek sorozatát e hó 20-án, vasárnap este szavallattal egybekötött felolvasással nyitja meg, a mely alkalommal *Bausz Teodorik* szent Benedek rendi tanár fog felolvasást tartani. Az estélyre belépő díj nincs, az egyesület tagjait, hozzátartozóit és az érdeklődő közönséget ezuton is meghívja az egyesület választmánya. Közönségünk mindenkor szívesen látogat el az Ifjúság estélyeire, úgy hisszük tehát, hogy ezuttal is látogatott lesz az egyesület helyisége.

— **Készül a korcsolya pálya.** A hirtelen beállott kemény idő actualissá tette a korcsolya pálya elkészítését is. A testedző és egészséges sport kedvelőit foglalkoztatja most a jégpálya és a korcsolyázás megkezdése. A „Komáromi Football Klub” egy alkalmas és gondozott jégpálya elkészítésének előmunkálatait már eleve meg is kezdte. A régi ráctemető helyén ugyanis a nyáron elrendezett játszó terén a mult hetekben a vízvezeték csöveket lefektette, most pedig sietve egyengetik a munkások a talajt. *Földi Árpád* a Football Klub agilis elnöke nagy buzgalommal fáradozik azon, hogy a jégpálya minél előbb meglegyen. A mint a talaj rendezést elvégzik, elborítják vízzel s a legalkalmasabb korcsolyázó hely áll rendelkezésére a sport kedvelőinek. Ha az idő kemény marad, már a napokban vígan repülhetnek a korcsolyázók a pályán, a mely nem csak a klub tagjainak, hanem csekély díj mellett a nagy közönség számára is nyitva lesz.

— **Megsemmisített választások.** Mint értesülünk a kereskedelemügyi miniszter a Komáromi ker. betegsegélyező pénztár közgyűlésének az új igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztására vonatkozó határozatát *Boldoghy Gyula* és társai felebbevése folytán megsemmisítette. Ugyancsak helyt adott *Boldoghy Gyula*, továbbá *Losonczy Lajos* és társai által a tagjulékok felemelése ellen irányuló felebbevéseinek, a mennyiben, bár a tagjulékok felemeléséhez hozzájárul, de ezt, miként a felebbezés indoklásában a felebbezők is kiemelték, csak az alapszabályok megfelelő módosítása mellett engedi meg. A kerületi betegsegélyező pénztár ügyei tehát, a melyek az utóbbi időben oly sokat foglalkoztatták iparosainkat sőt a város közönségét is, ismét felszínre kerülnek. Azt hisszük azonban, hogy a miniszter döntése után, a melynek különben egyes részleteit még nem ismerjük, — a szenvedélyek háborgása is le fog csillapdni s a pénztár zűlélt viszonyait komoly

megfontolással igyekszik rendezni. — Nincs kizárva az sem, hogy a pénztár tagjai megfogják találni a módot arra is, hogy a tagjulékok felemelése és az iparosok megterhelhetése nélkül bontakozhassék ki nehéz helyzetéből, a mi kívánatos is volna iparosainkra.

— **Egyleti közgyűlés.** A komáromi kath. legényegylet, ujonnan épített egyleti helyiségének költségeire felveendő kölcsön tárgyában e hó 20-án, vagyis ma délelőtt 11 órakor a kath. iskola dísztermében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határoz a kölcsön felvétele felett.

— **Megszűnt hajózás.** A Duna Gözhajózási Társaság teherárú szállító hajójának járatát Régenburgtól Budapestig a mai naptól kezdve ez évre megszüntette.

— **Feláru vasuti jegy.** Az államvasutak igazgatósága a következő figyelmeztetést közli: A feláru vasuti jegy váltására jogosító arczképes évi igazolványok az 1905-ik évre idejekorán való érvényesíthetése végett, a m. kir. államvasutak igazgatóságához (IV. ker. Andrassy-ut 73—75 sz. ez évi november 10-től kezdődve legkésőbb december 31-ig beküldendő), azok az idenyjogosultak pedig akiknek ily igazolványuk még nincs, de az 1905. évre váltani kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyan csak a fenti időközben kérelmezhetik. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy akik az arczképes igazolványt meg nem szerzik, vagy ez iránt elkésve folyamodnak, a rendszeresített utazási kedvezményre való igényt az 1905. év folyamára úgy magukra, mint családtagjaikra nézve elvesztik. A nyugdíjasok a lakóhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minőségüket és azt, hogy díjazott tisztséget, vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek, folyamodványaikon igazolatni tartoznak.

— **Bizottsági tag választások a vármegyében.** A vármegyében teljesen befejeztettek az ezen év végével kilépő bizottsági tagok helyeinek betöltésére elrendelt választások. Több választó kerület közönsége a szokotnál nagyobb érdeklődéssel vett részt a választásban amelynek eredménye több meglepetést idézett elő. Ezuttal 30 új tag jutott be a vármegye önkormányzati testületébe. Természetes, hogy a hivatalos jelöltek érdekében is erős tevékenységet fejtettek ki, de nem mindenhol sikerrel. Megválasztottak: a *esallóközi* járásban *Gutai I.* kerület *Varga Dániel*, *Gutai II.* kerület *Grünwald Gyula* (uj), *Gutai III.* kerület *Pálovics Vendel* (uj), *Nagymenyeri* kerület *Nemes György*, *Rác Mihály*, *Torma Gyula* (uj) *Kamocsi* kerület *Csaplovics Kornél*, *Kurucz István* (uj). *Szímői* kerület *Jedlik István*. *Nemesócsai* kerület *Szarka Béla*. *Aranyosi* kerület *Vörös Imre*, *Aranyossy László*. *Ekeli* kerület *Pogrányi József*. *Nagytyáni* kerület *Hepp Hugó*, *Losonczy Elemér*. *Ekessi* kerület *Csepny Pál*, *Öllös Károly* (ujak). *Bogyai* kerület *Kemenczky Géza*, *Végh Gusztáv* (ujak). a *gesztői* járásban: *Ácsi* kerület *Csermák Hugó*, *Dadi* kerület *Koczor Károly*, *Nagy József* (ujak). *Kocsi* kerület *Antal Gábor*, *Sebestyén Pál*. *Császári* kerület *Szakáll Rezső* (uj). *Mocsa* kerület *Koczán Lajos* (uj). *Banai* kerület *Tóth Károly K.* (uj). *Ószónyi* kerület *Venninger Ernő*, *Mohácsy János* (ujak). *Kisbéri* kerület *Kiss János*, *Balogh János*, *Gyüsi M. János*, *Krick Aladár* (uj). *Nagyigmándi* kerület *Vörös János*, ifj. *Mészáros József* (ujak). *Szendi* kerület *Balogh Boldizsár* (uj). A *tatai* járásban: *Tatai* kerület *Csizmadia László*, *Herczegh Dániel* (uj), *Cs. Nagy István* (uj). *Tóvárosi* kerület *Balogh Lajos*. *Környei* kerület *Major László*. *Neszmélyi* kerület *Bertha György*, *Kecskeméthy Jenő*, *Thiel Ottó* (uj). *Tarjáni* kerület *Reiner József* (uj). *Gyermelyi* kerület *Horváth Sándor*, *Fáy István* (uj). *Alsógallai* kerület *Ludvi József* (uj). *Oroszlányi* kerület *Hladny Vincze*, *Edelkraut János* (uj). *Szomódi* kerület *Fehér Károly*, *Nagy János* (uj). *Héregi* kerület *Bräutigam Károly*, *Végh Sándor* (ujak). A *udvardi* járásban: *Ogyallai* kerület *Jankovics Aladár*. *Naszvadi* kerület *Far-*

kas Ferenc Seyler Károly (uj). Imelyi kerület Czobor Gyula. Madari kerület Halász Sándor. Szentpéteri kerület Kovács Mihály (uj). Kürthi kerület Báthy Gyula. Perbetei kerület Váczy Ambrus, Végh Géza (uj). Hetényi kerület Takács Géza, Kiss Gyula (uj). Izsai kerület Feszty Béla. Csuzi kerület Kovács Lajos. Kolt-hai kerület Máriássy Béla. Udvardi kerület Fekete Ferenc.

— **Városi rendkívüli közgyűlés.** Komáromi sz. kir. város törvényhatósági bizottsága pénteken, e hó 18-án rendkívüli közgyűlést tartott. Már a f. hó 9-iki közgyűlés formalitásból tüzte ki e közgyűlést, miután a mén-telep céljaira megvásárolt telekre vonatkozó szerződés, továbbá a Gaál József és nejevel kötött szerződés feletti határozat hozatalra a törvény által megkívánt általános többség a mult közgyűlésen nem volt meg s hogy ez évben elintézés nyerhessen az ügy szükséges volt, hogy a decemberi közgyűlés előtt még egy közgyűlés napi rendjére tűzessék ki. A mult közgyűlés jól is számított, mert bizony oly kevesen jöttek össze, hogy e két ügy most sem volt tárgyalható. A tárgysorozat harmadik tárgya, Lakatos István tulajdonjog átengedése iránti kérelme, miután ez harmadszor került elő, elintézés nyert. A nevezett azt kérte, hogy a Nagy Sándortól vásárolt 300 □-l terület átíratására vonatkozó engedély adassék meg. Ezen telek eladására vonatkozólag a várossal régebben szerződés kötött ugyan, de az nem volt feltalálható; különben elbirtoklás esete is forog fenn, így a közgyűlés az átíratáshoz szükséges engedély okmány kiadását határozta el. Ezzel a közgyűlés röviden véget ért.

— **Bizottsági tag választások.** Három nap választja el városunk választó polgárságát attól, hogy városunk közügyének intézésébe a maga akaratát bevigye s a f. hó 23-án szerdán megtartandó bizottsági tagok megválasztása által kifejezésre juttassa. A polgárságon áll most, hogy sorsát miként irányítsa s kiket érdemesít arra, hogy akaratát képviselje, mert csak olyan lehet a választók képviselője, a milyen módon annak megalakításában részt vesznek. A város nehéz helyzetéről, a polgárság bajairól itt nem is beszélünk. hiszen érzi ezt minden lakosa ennek a városnak. Ezuttal 15 bizottsági tag helyének betöltéséről van szó. Kilépnek ugyanis a felsőkerületben: Jánossy Lajos, Dr. Keő Jenő, Penthe Boldizsár, Löwy Fülöp, Rózsa Pál, Szarka Jenő, Bese János; az alsó kerületben: Kossár Dezső, Dechy Ferenc, Adler Vilmos, Tátray József, Kecskés János, Steiner Miklós, Horváth Kristof, Horváth Ferencz. A választási mozgalom ez ideig nagy esendben folyik. A hivatalos jelölések érdekében dr. Nagy Vilmos kir. közjegyző a szabadelvű párt elnökének házában jöttek össze a vezetők, hogy kiválaszassák a szavazók számára, hogy kikre adják le voksukat. Persze kizártak minden politikát. Hígyjük el nekik. A kiszivárgó hírek szerint a felső kerületben a régiak közül Penthe Boldizsár, Szarka Jenő és Löwy Fülöpöt ohajtják kihagyni s ezek helyett Szepesi Zsigmond dr. Körös Ede és Fektor Györgyöt jelölték meg a többieket, meghagyták. Az ellenzék sem fog azonban jelöltet nélkül a választásba menni s már meg is állapodott azok személyében, a kiket a város ügyének intézése végett a törvényhatósági bizottságba ohajt bejuttatni. — Polgárságunk körében azonban nagy megütközést kelt az, hogy a választás — már nem először — ép az érsekújvári vásár napjára van kitűzve, a mikor iparosaink nagy része nincs idehaza, mert ezen vásártól reméli, hogy a télre valót megkeresi. Epen ezen vásár napjára tüzték ki máskor is a választást; ugy tűnik fel ez, mintha céltudatosan jártak volna el, hogy az iparosok egy részét távol tartassák.

— **A hadseregellátás.** A hadsereg és honvédség ellátásánál szükséges terményművek bérleti uton való szállításában a mezőgazdák mindaddig csak igen kis mértékben szoktak részt venni. Habár a termények értékesítése így közvetlenül a fogyasztó részére történik s

ez ugy az eladó, mint vevőre a legelőnyösebb, a gazdák arra még sem vállalkoztak, mert a szállításnál alkalmazandó eljárásokat és szabályokat kellőképp nem ismerik. Ezen segitendő, a földmivélsügyi miniszter ez évi december 12-től 22-ig Budapesten a honvédelmi miniszter által kirendelt katonai szakoktató vezetése mellett a gazdáknak különösen a nagyobb termelőre vagy kiscgazdák szövetségzei fontos bérleti szállításban való oktatására szaktanfolyam tartását rendelte el. A tanfolyamra, melyen 30—40 gazda vagy alkalmazottja vehet részt, a gazdasági egyesületek útján vagy közvetlenül november 30-ig a földmivélsügyi miniszterium VII. osztályánál kell jelentkezni. A felvételtől esetleg a fentebbi számot meghaladó jelentkezőknek egy későbbi tanfolyamra való előjegyzéséről a jelentkezők egy külön értesítést kapnak. A tanfolyam ingyenes, a vidéki résztvevők azonban Budapesten való költségeiket sajátjukból fedezik.

— **Letartóztatott betörőbanda.** A budapesti rendőrség egy jól szervezett betörőbandát tett ártalmatlanná, amelynek tagjai Budapestről, mint központból, rándultak ki mindenfelé munkára. Utirányuk Budapest—Komárom, Budapest—Székesfehérvár, Budapest—Hatvan között váltakozott. A banda banda működési körét a nyáron városunkra is kiterjesztette, amikor Kiss Pál, Török Sándor henteseknél, Gulyás Zsigmond fűszerkereskedőnél törtek be. A tolvajok, akiket Budapesten egymásután fogtak el, Sommer Péter asztalossegéd, Dieber Béla kereskedősegéd, Szolár András sütősegéd, péceli háztulajdonos és Gocsár Antal sütősegéd. A banda feje és esze Dieber Béla volt, aki a betörésre alkalmas üzleteket szemelte ki. Módszere az volt, hogy valamennyi helyen egy két napig szolgált, hogy a helyi viszonyokkal alaposan megismerkedjék. A veszedelmes betörőbanda tagjait a rendőrség átadta a bíróságnak.

— **Baleset.** Hétfőn a vármegye utcában Csollány János hentes kocsiját a ló elragadta s a kocsit ide oda hányva száguldott tova és a vármegyeházzal szemben egyik gázlámpa oszlopához vágódott úgy, hogy megingatta az oszlopot miközben a kocsis rudja is eltört. A repülő rud az ép ott haladó Minarcsek Katalin eselédet érte, leütötte lábáról és rajta súlyos sérülést okozott. A szerencsétlen leányt azonnal beszállították az Emberszeretet kórházba.

Isten áldása Lukácsnál. Ezen jelszó a most lefolyt XIV. sorsjátékban is fényesen bevált. Fenti bankháznak ezernyi vevője jutott már az ott elért nyeremények által vagyonihoz és állandó jóléthez. Az előzékenyek azonnali és diszkrét kiizetése (a nyerő sorsjegyek egyszerű visszaadása ellenében) Lukács Vilmos bankházát annyira kedveltte és népszerűvé tette, hogy sorsjegyeit mindenütt a legnagyobb előszeretettel vásárolják. Ertesítjük a közönséget, hogy közkezdveltségnek örvendő osztálysorsjegyei a helybeli Schönwald Tivadar cégnél is beszerezhetők s így a felesleges levelezés és portóköltés megtakarítható. Ajánljuk t. olvasóinknak, hogy sorsjegyeiket ezen cégnél vásárolják, mely a Lukács-bankháznak helyben és a környéken kizárólagos elárúsítója.

Osztálysorsjegyek kaphatók Kohn Adolf bankbizományi üzletében. Komárom, Szt. András-utca 59.

Anyakönyvi hírek.

1904. november 12—19-ig.

— **Születések** —

Kelemen Erzsébet, Morvai Juliána, Geresdorfer Lipót, Nagy Antal, Czágách Vilma, Prandtner Árpád, Nagy Gyula, Molnár Erzsébet, Szabó Irén, Fried Ervin.

Házasságok

Novák Imre és Lohwasser Alojza.

Halálozások

Kelemen Erzsébet 2 nap veleszületett gyengeség, Vörös Jánosné 77 év aggkor, Szlatki

Péter 44 év szivbaj, Nagy Béla 4 hó gégegörcs Nagy Antal 6 napos agyögörcsök, Horváth László 18 év gümőkör, Varga Dávidné 49 év méhrák, Boros Gyuláné 38 év tüdőölgdaganat, Spirk Károly 11 hó tüdőölob, Fauerman József 80 év tüdőölob.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia** könyvnyomda.

Hirdetések.

16198. szám.
tkv. 904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A komáromi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az első magyar gazdasági gépgyár részvénytársaság végrehajtónak, Szűcs Józsefné szül: Székér Terézia végrehajtást szenvedett elleni 3300 korona s járulékai kielégítése iránti végrehajtási ügyében ezen kir. törvényszék területén fekvő, a csúzi 422. számú tjkvben A. 7. 379. hrszám alatt felvett ingatlan az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §-a alapján egészen 886 korona becsárban leendő elárverezése Dr. Denti Artur 177 korona 22 fillér tőke s járulékainak behajtása végett is elrendeltetvén, árverési határnapul

1905. évi január hó 12-ik napjának d. e. 10 órája

Csúz község házában kitézetik azzal, hogy ezen határnapon az árverés alá bocsájtott ingatlanok a kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Kikiáltási ár 886 korona.

Bánatpénzül leteendő 88 K 60 fill.

A vételár 3 részletben 3 hó alatt fizetendő.

A komáromi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Komáromban, 1904. évi október hó 31. napján.

S z t r á s k a

kir. tszéki bíró.

UNALMAS TÉLI ESTÉK

GYILKOSA,

a legmodernebb s a legolvasottabb íróktól most összeállított 2 uj könyvsorozat :

Andrejev : A PÁRIÁK.
Csehov : ISTEN KERTJE.
Dotojevski : EGY KÉNYES TÖRTÉNET.
Gorkij : AZ ORLOV HÁZASPÁR.
Kovalevszki : A NIHILISTA NŐ.
Samarow : A CZIGÁNY.
Wilde : A BOLDOG HERCZEG.
Willy : CLAUDINE HÁZASSÁGA.
Hermann Heyermans : ZSIDÓ FURFANG.
Rudyard Kipling : A FEKETE JÁCK.
Maxim Gorkij : A PÉNZ.
Leonid Andrejev : KÖD.
Octave Mirbeau : BÜN.
Maxim Gorkij : MALVA.
Semjon Juskevics : GHETTO.
Rudyard Kipling : A BIRMAI LEÁNYZÓ.
Catulle Mendés : A KOLOSTOR MÉSÉI.
Paul Bourget : VELENCEI ÉJSZAKÁK.

ÁRA KÖTETENKÉNT 25 KR.

Kapható kizárólag csak a

Pannoniában

BAROSS-UTCA 74. SZÁM.

Háromszori bekenésre

megszabadul kellemetlen lábizzadásától. Egy korona beköldése ellenében (tiz le-véljegy) bérmentve küldi Reisz gyógyszer-rész, Halas.

Már megint!

Uj komáromi képes levelezőlapok jöttek a

Pannoniába.

Szt. Józ. kórház bérháza
Várrészletek
Butorgyár
Fajógyár
Zsidó-templom
Nádor-utca felső részlet

Ár a régi. Drb. 2 kr

116 féle komáromi képeslap 116

Még eddig nem létezett!

Egy valódi horgonyjárású rem. óra 36 óráig jár egy felhúzásra, világitó email számlappal, 3 f 80 k. Egy kínai ezüst lánc 80 kr. és egy magyaros állású valódi tajték pipa 5 évi jótállással f. 1.40 mind a három tárgy együttvéve, a postaköltséggel együtt **5 fnt 50 kr.**

Nem tetszés esetén a pénz visszaküldetk. — Elvem, nagy forgalom, csekély haszon. Szétküldési raktár:

Kormos Béla
műórás- és ékszerész.
BUDAPEST, VII. István-ut 28.

Legalkalmasabb karabsonyi és ujjevi ajánlók.

Legalkalmasabb karabsonyi és ujjevi ajánlók!

90 Minden órajavítás krajezár!!

2 évi jótállás mellett.
Vidéki javításokat pontosan eszközölök.
KORMOS BÉLA, műórás.
BUDAPEST, VII. István-ut 28.

FARKAS GYULA

vegytisztító.

KOMÁROM. — TATA.

Főüzlet: Nádor-utca 163.
Műhely: Er. Eötvös-u. 495.
Fióküzlet: TATA, Fürdő-u.

Elvállal minden e szakba vágó tisztítást és festést.

Élő és elejtett VADAKAT

veszek és eladok kicsinyben és nagyban.
Szállítások vidékre, mint helyben pontosan eszközöltetnek.
PRANTNER LIPÓT
hentes és vadkereskedő,
Komárom, Ferencz József-rakpart, (Dunasor.)

A nyári felvételek nyomán készült **42 féle**

komáromi uj levelező-lap

még kapható, darabja **2 kr.**

„PANNONIA“-papirkereskedés
Baross-utca 74. szám.

Magyar és francia Cognac.		
Olesó bevásárlási forrás!		
ZANKA EDE		
Komárom, Kossuth- (Rozália) tér.		
Fiumei Chocoládé és cukorkák.	1 kg. jó tisztított nyers kávé . . . K	2.—
	1 " finomabb nyers kávé . . .	2.40
	1 " finom ceylon kávé . . .	3.—
	1 " " Cuba kávé . . .	3.80
	1 " " Arany Java kávé . . .	3.60
	1 " " Mocca kávé . . .	3.80
	1 " " pörkölt kávé . . .	3.—
	1 " süveg cukor) napi árak mellett	
	1 " kocka cukor)	
	1 " finom Souchong tea . . .	6.—
	10 dgr. " " " " " " " " " " " "	1.60
	1 kg. " Császár keverék . . .	14.—
10 dgr. " " " " " " " " " " " "	1.60	
1 palack literes finom Cuba rum . . .	2.—	
1 " " " " " " " " " " " "	3.—	
Mindennemü Mautner-féle gazdasági, kerti és virágmagvak.		
Ezenkívül mindenféle fűszerárak legjobb minőségben és jutányos áron kaphatók.		
Vértés és Brázay-féle sósorszesz.		

Valódi fehér és vörös borok.

Hentes-árak.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy kiterjedt üzleti összeköttetésem és nagyobb mérvű szállításaim folytán

Ferencz József-rakparton (Duna-sor) levő hentes-üzletemben naponként

mindennemü hentes-áru

friss állapotban, hár, zsir, szalonna és hus, saját beszállású nagy-mennyiségű füstölt karmanádli, füstölt husok, mindennap friss kolbász, továbbá debreceni kolbász a legolcsóbb áron izléses kiszolgálás mellett kapható.

Savanyu-káposztát állandóan tartok.

Füstölésre husneműeket elfogadok. Egy drb sertés husának füstölése 2 korona.

Midőn dusan ellátott üzletemet a mélyen tisztelt közönség figyelmébe ajánlom, bevásárlásainak eszközlését kérem

Prantner Lipót,
hentes és vad-kereskedő.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozaport.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozaport többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenzénvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte: „Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Istennek teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom, kétségbeesés, szegény, becselenség és szegénység közepette éltem. De minék is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekép irányítsa s otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja varázsolni.“

Coza, a családok ezreit békítette ki ismét, sok, sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzlet-emberek lettek. Tömérdek fiatal-embert a jó utra és szerencséséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot díjmentesen küld, hogy így bár ki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

GOZA INSTITUTE (Dept. 101.) 71., High Holborn, London, W. C., ANGLIA.
(Levelek 25 fillér, levelező-lapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

— Komáromi Utmutató. —

Szállítók:

Hirsch Dániel, iroda Sport kávéház.
Klein Mór, iroda Klapka tér.
Weisz Armin, iroda Jokay u.

Ügynökség:

Brenner Márk, iroda Kalapos u.
Kohn Adolf, bizományos Kalapos u.
Lakatos Lajos Jókai-u.

Bérkocsi tulajd.:

Király Mór, Hosszú u.
Luka Péter Klapka-tér
Nagy László Gombai-sor.

Áruház.

Schwarz J. Komáromvármegye leg-
versenyképesebb áruháza uri és
női divatárúkbán.

Pénzüntézetek:

Komáromi első takarékpénztár,
Nádor-utca.
Komárom Vidéki Takarékpénztár
Nádor-u.
Komáromi Korona Takarékpénztár
Baross-u.
Néphank Jókai-u.

Vállalkozók és építőiparosok

Boldoghy Gyula Gombai-sor
ifj. Pílcz Károly Dunasor.
id. Russay József Szegefü-u.
Tuba Lajos Szekér-u.
Takács Pál Rozmaring-u.

Gőzeséplőgépek tulajdonos

Fussy Kálmán Kereszt-u.

Kávéházak, Szállodák és

Vendéglők.

Grand kávéház Dunasor.
Hazám " "
Központi " "
Nemzeti " Br. Eötvös-u.
Otthon " Nádor-u.
Sport " Dunasor
Waldhauzer S. kávéháza Megye-u.

Aranyhordó Dunasor
Magyar Király Dunasor.
Központi Megye-u.

Blum Simon, Megyeres
Bukor Dezső, Dunasor.
Bódis György (Ujváros) Gyár-utca
Czivány Imre, Gazda-u.
Dombi Márton, Viz-u.
Fehér János, Szt. János-u.
Goldstein Samu Vág-u.
Goldschmied Vilmos, Megye-u.
Hacker Adolf, Ujváros Iskola-u.
Heinzelmayer Pál, Jókai-u.
Horváth Béla, Csallóközi áll.-nál
Kadvány Sándor Szekér-u.
Kiss József, Huszár-u.
Klein Gyula, Dunasor.
Korhon Tamás P.-Monostor
Lövinger Zsiga, Dunasor.
Mészáros Pál, Kossuth-tér.
Nagy András, Dunasor.
Palkovics Gergely, Dunasor.
Prandtner Lipót, Dunasor.
Schvartz Mór, Gazda-u.
Szántó Béla, Vágduna-u.
Ifj. Széles Gergely, Dunasor.
Suhaj János, Kossuth-tér.
Schlegl József Becsali-esárda
Tóth Péter, Megye-u.
Weisz Jakab, Kossuth-tér.

Kereskedők.

Déli gyümölcs

Ráczky A. Kishid-u.
Özv. Schweiger Tamásné Duna-sor.

Divatáru

Kellner Gyula Baross-u.
Korén József Nádor-u.
Krausz Béla Baross-u.
Krausz Dezső Városház-u.
Krausz Samu Baross-u.
Pollák Lipót és fia Nádor-u.
Politzer Mór Nádor-u.
Stern Bernát Megye-u.
Zechmeister János Megye-u.

Épület és tűzifa

Fried Kálmán iroda Erzsébet-sziget.
Kirz Arthur Vágsor
Haasz és Mády iroda Vágsor.
Weisz Sámuel iroda Vágsor.

Fűszer és vegyesáru

Brüll Ignác Dunasor.
Epstein Béla Megye-u.
Gold József Pandató-u.
Gulyás Zsigmond Klapka-tér.
Heimler József Nádor-u.
özv. Heimler Lajosné Kossuth-tér.
Hermann Miksa Br. Eötvös-u.
Kreska Nándor Viz-u.
Khon Jakab Dunasor.
Névery Oszkár Vág-u.
Siiberstein Gábor Kossuth-tér.
Székelyi Károly Nádor-u.
Tálos Lajos Dunasor.
Wallenstein Ignác Dunasor.
Weisz József Baross-u.
Zanka Ede Kossuth-tér.

Sörraktár.

Mayer Károly Megye-u.
Neufeld Mihály Dunasor
Weisz és Fleischmann Jókai-u.

Üveg és porcellán

Fried József Nádor-u.
Kincz Mór Fia Megye-u.
Koczor Gyula Klapka-tér.

Iparosok.

Asztalosok:

Adorján József Kereszt-u.
Baiogh Miklós Nádor-u.
Bindernits József Megye-u.
Lantay József Szénatér.
Mihovics József Temető-sor.
Németh Gyula Gazda-u.
Tóth Jenő Megyeresi-u.
Szloboda János Jókai-u.
Szondra Ödön Vág-u.

Állatkitömő:

Hegymeghy Dezső Kertész-u.

Bádogosok:

Bakos Károly Baross-u.
Urbán Gyula Mező-u.
Weisz Mór Br. Eötvös-u.
Zsente Lajos Mester-u.

Borbély és fodrászok:

Bogár József Vág-u.
Gyarmathy Dani Duna-sor
Holczor Gyula Baross-u.
Holczor István Vág-u.
Kereszties Sámuel Gazda-u.

Lipthay József Jókai-u.
Micsányi Gyula Dunasor.
Szent György Nádor-u.
Szűcs Lajos Jókai-u.
Szenczy János Jókai-u.

Molnár.

Csollány Lajos Nádor-u.

Mosodák.

Farkas Gyula Nádor-u.
Messinger Kereszt-u.
Weisz Ignác Nádor-u.
Weisz Lipót Megye-u.

Nyergesek és szijgyártók.

Czucz Béla Vág-u.
Lenhard Mihály Nádor-u.
Pittner Pál Baross-u.

Női szabók.

özv. Kalauz Lajosné Mező-u.
özv. Kefei Jánosné Hossu-u.

Órásk.

Bartha Ferenc Vág-u.
Deutsch Adolf Nádor-u.
Lapos János Kishid-u.

Puskaműves.

Wojtovics Nádor-u.

Pékek és sütők.

Daniss József Dunasor
Grosz Lajos Vág-u.
Fridrik Sándor Nádor-u.
Hódossi István Tolnai-u.
Horváth József Kossuth-tér
Muck Ferenc Pandató-u.
Müller Márk Br. Eötvös-u.
Pirstitz Jakab Vág-u.

Szobafestők és mázólok.

Auxner Antal Polgár-u.
Gold Benő Megye-u.
Hirsch Adolf Megye-u.
Stenger Gusztáv Br. Eötvös-u.
Weber József Szekér-u.

Cipészek:

Bereczki Károly Szekér-u.
Cseresnyés László Jókai-u.
Háber Mór Megye-u.
Németh János Nádor-u.
Rosenberg Lipót Kishid-u.
Schwarz Izidor Megye-u.

Csizmadiák:

Furinda János Pandató-u.
Kereszties Károly Gazda-u.

Ecetgyár:

Hermann Ignác Fazekas-u.

Esztergályos

Rozs Károly Megyeresi-u.

Ékszerész:

Kovács József Baross-u.

Cukorka készítő

Szvetko Lázár

Fényképészek:

Paal József Baross-u.
Wittmann Nándor Nádor-u.

Férfi szabók:

Ehrenthal Sándor Kisesapó-u.
Grosz József Fazekas-u.
Móroc Dezső Megye-u.
Pápai Mihály Jókai-u.
Pongráz Sándor Megye-u.
Ruzicska Ferenc Nádor-u.
Ruzicska József Nádor-u.
Szabó Lajos Duna-u.
Zobor István Fűrdő-u.

Hangszerkészítők és javítók

Györke Sándor Jókai-u.
Löwinger Adolf Hosszu-u.

Kádárok:

Berta József Br. Eötvös-u.
Galambos János Vág-u.

Kaptafacsináló:

Krausz József Zámori-u.

Kárpitós:

Zala Jakab Nádor-u.
Berinkey János (paplanos) Gazda-u.

Kovácsok:

Blumenstein Mór Megyeresi-u.
Csivre Vincze Gazda-u.
Kelemen Lajos Gazda-u.
Móroc Mátyas Gazda-u.
Péntek Lajos Tó-u.

Kőfaragók:

Geleszka Kossuth-tér.
Polhammer Ferenc Klapka-tér.

Könyvnyomdák:

„Hungária” Nádor-u. 186.
„Pannonia” Baross-u. 74.

Kötélverő:

Nagy János Baró Eötvös-u.

Pénz kölcsön közvetítő.

Khon Adolf bizományos Szt. And-
rás-u.

Lakatosok és szerelők:

Beer Adolf Megye-u.
Dosztál Jakab Kapitány-u.
Fülöp Lajos Dunasor (Grünfeld
bérház).
Nagy Márton Temető-sor.
Nemcsics Lajos Nádor-u.
Pollák és Tausszig Klapka-tér
Török András Huszár-u.

Mészárosok és hentések,

Bieber Antal Magyar-u.
Garzsik Lajos Baross-u.
Horváth Ferenc Vág-u.
Hecht Simon Kishid-u.
Jalsóvsky Jánosné Vág-u.
Margl Sándor (Ujváros) Igmándi-ut
Móroc Zsigmond Jókai-u.
Prantner Lipót Duna-sor.
Török Sándor Jókai-u.